
Inhoud

Verantwoording	11
Inleiding	13
1 Wat is een leugen?	23
2 De prijs van een leugen	27
3 De evolutie van een leugenaar: waarom dieren (inderdaad, dieren!), kinderen en jonge mensen liegen	39
4 Zeven redenen waarom volwassenen liegen	51
5 Leugenaars op internet	63
6 Intuïtie en context	81
7 De bodylanguage van een leugenaar	85
8 De gezichtsexpressie van een leugenaar	131
9 De stem van een leugenaar: toonhoogte, volume, intonatie en spreektempo	169
10 Inhoud: meer dan alleen woorden	183
11 Ogen die liegen: geliefden die elkaar bedriegen	199
12 Een schets van de grootste leugenaars van allemaal: psychopaten en sociopaten	213
Over de auteur	223

Verantwoording

Ik wil graag mijn twee dierbare muzen bedanken: mijn briljante en charismatische moeder, Rosalie Glass ('Miss Congeniality') en mijn dierbare en ongelooflijk slimme Annabella. Zij brengen een glimlach op mijn gezicht en laten me realiseren dat ik een gelukkig mens ben. Dankzij jullie is schrijven een genot.

Ook bedank ik mijn gewaardeerde agent, Paula Munier, en mijn uitgeverij Career Press. Tevens bedank ik Jennifer White van Splash News en May Velasco van Getty Images voor het vinden en mogen gebruiken van de foto's van beroemdheden in dit boek.

Inleiding

Iedereen kan in de maling worden genomen, worden bedrogen, benadeeld of voorgelogen. Het maakt helemaal niet uit hoe slim, oud, rijk of beroemd je bent. Iedereen is in zijn leven weleens op de een of andere manier het slachtoffer van een leugenaar geworden; van iemand die niet de volledige waarheid had verteld of verkeerde informatie had gegeven. Of je nu de pech hebt gehad iemand tegen te komen die je op zakelijk gebied heeft belazerd, geld van je heeft afgetrosgeld, je heeft verraden door onwaarheden over je te vertellen, je minnaar of je echtgenoot van je heeft afgepakt, je op internet heeft bedrogen of je in de luren heeft gelegd, omdat hij zich voordeed als iemand anders; je bent echt niet de enige die dat is overkomen. De wereld zit vol met deze zeer ‘giftige’ mensen, ofwel leugenaars.

Als je ontdekt dat iemand die je ooit vertrouwde, respecteerde of van wie je hield, je heeft bedrogen, kan dat heel veel sterke emoties in je opwekken. Deze emoties variëren van je onaangenaam verrast, gekwetst, gedeprimeerd, verdrietig of boos voelen. Soms komen deze gevoelens ook allemaal tegelijk. Je vraagt je af wie je nog kunt vertrouwen en of je überhaupt nog wel iemand kunt vertrouwen. Ook begin je te twijfelen aan je eigen beoordelingsvermogen. Je maakt het jezelf emotioneel lastig, omdat je je continu afvraagt waarom je hun leugens niet op tijd doorhad.

Maar als je dit realistisch bekijkt, hoe had je de signalen moeten zien als je niet weet wat de signalen zijn?

Hoe had je kunnen weten dat je echtgenoot je bedroog, dat ie-

mand die je op internet had ontmoet nep was, dat je huishoudster van je stal of dat de babysitter je kind verwaarloosde, of erger nog, misbruikte? Hoe had je kunnen weten dat je baas je stond voor te liegen, toen hij zei dat je het zo goed deed en je de volgende dag zomaar ontsloeg? Hoe had je kunnen weten dat een van je collega's achter je rug om slechte dingen over je vertelde, of dat een van je werknemers geld stal uit de kas? Hoe had je kunnen weten dat een van je beste vriendinnen niet oprecht was, toen ze tegen je zei dat het een uitstekend idee was om te trouwen met je vriend die niet lekker in zijn vel zat? Welke signalen heb je gemist, toen je zoon zwoer dat hij nooit met drugs had geëxperimenteerd en je even later onder zijn bed een cannabispijp met wietvoorraad vond?

Hoe weet je of je kunt geloven wat je in de media over bepaalde mensen leest? Zijn die twee beroemdheden echt verliefd op elkaar of is hun relatie niet meer dan een pr-stunt? Weet je zeker dat politici de waarheid vertellen en dat de wereldleiders je niet voorliegen?

Paul Ekman van de University of California in San Francisco is een onderzoeker en pionier op het gebied van liegen en heeft meer dan 12.000 mensen bestudeerd. Hij ontdekte dat slechts iets meer dan 50 procent van hen in staat was om te herkennen of iemand loog. Dus de kans, dat jij zelf ontdekt dat iemand tegen je liegt, is niet zo heel groot. Maar je kunt deze kans wel aanzienlijk vergroten, als je bepaalde signalen kunt herkennen, die erop wijzen dat iemand niet de waarheid vertelt. Ik wil je daar met dit boek bij helpen. Ik zal je leren hoe je op je intuïtie kunt vertrouwen, als je voelt dat iemand tegen je liegt. Ik zal je leren op welke signalen je moet letten in iemands lichaams- en gezichtstaal (houding en expressie) en stem- en spraakpatronen (hoe ze zeggen wat ze zeggen en zelfs wat ze op internet schrijven) om misleiding te herkennen.

Mijn achtergrond

Als analist van lichaamstaal heb ik het bedrog van mensen in het nieuws – politici, sporters, wereldleiders, beroemdheden en misdadigers – weten te ontmaskeren. Ik doe dit al jaren. Ik ben vaak

te gast geweest in tv-programma's zoals *20/20*, *Dr. Phil*, *Entertainment Tonight*, *ABC News*, *Good Morning America*, *The Today Show*, *The Insider*, en vele andere programma's van zenders als *CNN*, *HLN*, *Discovery Channel* en *MSNBC*. Ik werd zelfs gevraagd als de lichaamstaaldeskundige bij shows als *Dancing With the Stars* en *Millionaire Matchmaker*.

Daarnaast schrijf ik vaak voor kranten, tijdschriften en internet. Ik geef dan antwoord op de vraag of ik denk dat bepaalde mensen, die in het nieuws zijn, liegen of eerlijk zijn. Ik probeer te ontdekken of beroemde sterren de waarheid vertellen over hun relatie of deze alleen maar gebruiken als een pr-stunt. Ook onderzoek ik of politici en wereldleiders betrouwbaar zijn of alleen maar holle retoriek bezigen. De media vragen mij regelmatig om de bodylanguage van betrokkenen in geruchtmakende rechtszaken te beoordelen en of ik denk dat deze verdachten tekenen van bedrog tonen of eerlijk zijn. Ook beschouw ik of mensen, die betrokken zijn bij vernederende publieke schandalen, ons de waarheid vertellen of liegen dat ze barsten.

Verder zet ik mijn ervaring als lichaamstaaldeskundige in bij lezingen voor rechtshandhavers in de Verenigde Staten en Canada om hen te helpen bij het herkennen van misleiding tijdens verhoren. Ik ben er waarschijnlijk het meest trots op dat ik heb mogen spreken voor mensen van de FBI. Ik heb de FBI-medewerkers kunnen vertellen hoe zij tekenen van bedrog kunnen herkennen.

Ik heb mij vooral beziggehouden met het herkennen van misleiding in juridische kwesties. Ik heb advocaten bijgestaan, zodat zij relevante signalen konden oppikken tijdens getuigenverhoren. Ook wist ik hen te helpen bij de keuze voor de strategie in hun zaak. Of het nu gaat om het analyseren van cameraopnamen van een drugsinval, of van getuigenverklaringen en verhoren van mensen die betrokken waren bij kindermishandeling, seksuele intimidatie en misbruik, of het bestuderen van de bewegingen van verdachten, aanklagers, verweerdere en belangrijke getuigen tijdens processen, ik ben altijd in staat geweest om mogelijke signalen van bedrog te herkennen. Ik besloot om dezelfde technieken die ik in mijn

werk gebruik in dit boek te beschrijven. Ik wil je hiermee leren herkennen welke mensen wel en welke mensen niet de waarheid vertellen, – simpelweg door te kijken naar hun lichaamshouding en gezichtsexpressie, door te luisteren naar hoe ze klinken en te analyseren wat ze zeggen.

Liegende mensen in het nieuws

De specifieke aanwijzingen voor misleiding zul je nooit meer vergeten, nadat je de foto's van mensen in het nieuws hebt gezien die werden gemaakt *op het moment dat het bedrog plaatsvond*. Je zult lezen wat zij precies hebben gezegd tijdens interviews of getuigenverklaringen. Hierdoor wordt het bedrog nog duidelijker. Je zult daarna de bodylanguage en gezichtsexpressie kunnen herkennen, die je voorheen nooit opmerkte of negeerde. Alles valt op zijn plaats wanneer je in de toekomst de signalen herkent op het moment dat een leugen wordt verteld.

Je zult anders naar dergelijke foto's gaan kijken, vanuit een ander perspectief. Je zult de nuances in de gezichtsexpressie en lichaamshouding van voormalig president Clinton opmerken en de aanwijzingen voor zijn bedrog beter zien. Je hoort de misleiding in zijn stem, toen hij zijn vinger ophief en op boze toon verklaarde: 'I did not have sex with that woman – Ms. Lewinsky.' Je zult ook aanwijzingen voor bedrog herkennen bij andere politici en zelfs begrijpen welke signalen de voormalig presidentskandidaat John Edwards afgaf, toen hij, tijdens een interview met het tv-programma *Nightline*, loog dat hij niet de vader was van het kind van zijn minnares, Rielle Hunter.

Je zult zien op welke specifieke momenten diverse criminelen in het nieuws ons hebben bedrogen, zoals O.J. Simpson, Jerry Sandusky, Scott Peterson en Drew Peterson, en zelfs de financiële intrigant Bernard Madoff, en vele anderen. Je zult ook leren hoe je de patronen van bedrog van de allerergste soort leugenaar, de socio-paat, kunt herkennen door te kijken naar de eigenschappen en handelwijzen van gewetenloze criminelen als Ted Bundy en Charles Manson. We kijken ook naar de bodylanguage en gezichtsexpressie

van ligende sporters die van hun troon zijn gevallen, zoals Lance Armstrong en Barry Bonds, en van beroemdheden zoals de losgeslagen actrice Lindsay Lohan. Door te kijken naar foto's van beroemde stellen, kom je erachter hoe je kunt zien of hun relatie in zwaar weer verkeert.

Zelfs als een beroemd stel in de media heeft verklaard dat alles koek en ei is, kun je duidelijk aan hun lichaamstaal en gezichtsexpressie zien wanneer er iets heel anders aan de hand is. In dit boek krijg je foto's te zien waarop de lichaamstaal van sterren, zoals realityster Kim Kardashian en basketbalspeler Kris Humphries, acteurs Tom Cruise en Katie Holmes, Ashton Kutcher en Demi Moore, golfer Tiger Woods en model Elin Nordegren, zangeres Katy Perry en comedy-acteur Russell Brand, erop wijst dat er een breuk aan zat te komen, lang voordat zij hun scheiding bekendmaakten. Je wordt ook geattendeerd op de bodylanguage van zanger Chris Brown en zijn vriendin, Rihanna, nadat de twee weer bij elkaar waren gekomen en claimden dat ze gelukkig waren.

Door te kijken naar het daadwerkelijke moment waarop mensen in het nieuws iedereen misleidden – met een bezwete bovenlip, samengeknepen ogen, op elkaar geklemde kaken, of hun hoofd schuin houdend, of met een opgeheven vinger – kun je gemakkelijk een bepaalde aanwijzing van bedrog herkennen bij anderen, zoals degene met wie je samenleeft, speelt of zakendoet.

Wat je van dit boek kunt verwachten

Dit boek is opgedeeld in twee delen. In het eerste deel lees je wat er emotioneel gezien met je gebeurt als mensen tegen je liegen en hoe belangrijk het is om op zulke momenten op je hoede te zijn. Verder ontdek je wanneer en hoe het liegen begint en dat het zelfs een belangrijk onderdeel van je ontwikkeling als mens kan zijn. Je ontdekt waarom dieren, kinderen, jongeren en volwassenen liegen en wat voor leugens zij vertellen. Je leert begrijpen waarom kleine leugentjes om bestwil en zelfs grotere leugens een positief en heilzaam effect kunnen hebben. Je leert ook hoe leugens levens kunnen verwoesten en hoe je doorgewinterde leugenaars, bedriegers,

internetfraudeurs en zelfs sociopaten kunt herkennen. En omdat je iemand op internet niet kunt horen praten, leer je ook hoe je aan de schrijfstijl van iemand kunt herkennen dat hij je mogelijk bedriegt. In dit deel leer je op welke signalen je moet letten als je op internet vrienden maakt of zakendoet.

Het tweede deel van dit boek beschrijft het profiel van een leugenaar. Je leert hoe belangrijk context is en dat je moet afgaan op je eigen intuïtie, maar ook moet luisteren naar de signalen die je eigen lichaam uitzendt. Dit kunnen aanwijzingen zijn dat iemand tegen je liegt. Je leert wat aanwijzingen zijn in bodylanguage, gezichtsexpressie, stem- en spraakpatronen van een leugenaar. Uiteindelijk zul je zelf een menselijke leugendetector worden, omdat je steeds beter de specifieke signalen die het lichaam van een leugenaar afgeeft, kunt herkennen. Je let dan op hoofd, ogen, neus, mond, lippen, kaken, tanden, oren, haar, huid, armen, handen, bovenlijf, houding en tenslotte de voeten. Je leert luisteren naar bepaalde stem- en spraakpatronen en woordgebruik die een leugenaar kunnen verraden. Je zult ook bepaalde woorden, zinnen en andere communicatiesignalen ontdekken die we vaak gebruiken op het moment dat we spreken of schrijven. Je zult ook leren hoe je zelf al deze technieken kunt aanwenden om de ergste leugenaar van allemaal te herkennen: de sociopaat.

Nooit meer!

Je kunt tegenwoordig niet voorzichtig genoeg zijn als je moet bepalen of iemand een vriend of vijand is. Of je nu een nieuwe auto koopt, in een nieuw zakelijk avontuur stapt, promotie wilt maken, een partner wilt vinden, getrouwd wilt blijven (of juist niet!) of er zeker van wilt zijn dat je kinderen zich niet inlaten met illegale dingen, je kunt niet waakzaam genoeg zijn. Je moet weten of mensen in het nieuws, inclusief de politici op wie je stemt, de waarheid vertellen of kletspraat verkopen. En omdat een groot deel van je werkzame en privéleven zich tegenwoordig online afspeelt, heb je een grote achterstand als je niet kunt herkennen of iemand op internet liegt.

Nadat je dit boek heb gelezen hoef je nooit meer te zeggen: 'Dat zag ik niet aankomen', 'Ik ben afgezet', 'Ik ben bedrogen' of 'Iemand heeft misbruik van me gemaakt'. Je zult ruim op tijd de zichtbare signalen kunnen herkennen en ook kunnen horen of er sprake is van bedrog, zodat je nooit meer het slachtoffer van een leugenaar zult worden.

Noot van de auteur: In dit boek worden de voornaamwoorden hij en zij afwisselend gebruikt; waar hij staat kan net zo goed zij worden gelezen, en andersom.

Deel 1

De leugenaar ontmoeten: wie liegt, en wie niet?

In dit deel lees je wat verschillende religies en culturen zeggen over liegen en onder welke omstandigheden het acceptabel is om te liegen. Je komt te weten wanneer liegen begint en op welke manieren het onderdeel is van onze normale ontwikkeling. Je leest waarom baby's, kinderen, tieners, volwassenen en zelfs dieren liegen, en wat voor leugens zij vertellen. Je komt ook te weten wat de emotionele gevolgen zijn van liegen en wat de effecten op je hersenen zijn als mensen tegen je liegen. Je ontdekt wat de mogelijke positieve effecten van leugentjes om bestwil zijn en hoe grotere leugens zelfs levens kunnen verwoesten. Tot slot leer je internetfraude herkennen op zowel zakelijk vlak als in de liefde.

Hoofdstuk 1

Wat is een leugen?

Liegen is bewust verkeerde informatie geven of informatie achterhouden. Uiteindelijk kan het negatieve gevolg van liegen zijn dat de levens van mensen worden verwoest, soms met de dood tot gevolg. Leugens hebben geleid tot invasies en oorlogen – soms was daar niet meer dan één enkele leugen voor nodig.

In vrijwel alle religies wordt liegen gezien als iets negatiefs. Het Oude Testament zit vol met verwijzingen naar liegen en bedriegen. Het kwade van liegen tegen of over andere mensen wordt benadrukt in het Negende Gebod: 'Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste'. Het zevende gebod luidt: 'Gij zult geen overspel plegen', wat betekent dat we onze echtgenoot/echtgenote niet mogen voorliegen of bedriegen. In het Oude Testament kunnen we ook lezen over liegen met betrekking tot bezittingen, zoals geld of dingen die we begeren. In Leviticus 19:11 lezen we: 'Gij zult niet stelen, noch valselijk handelen ...' In het Nieuwe Testament wordt liegen ondubbelzinnig besproken in Psalm 63:11: '... want de mond der leugensprekers zal gestopt worden.' In Psalm 120:2 valt te lezen: 'O Heer! Red mijn ziel van de valse lippen, van de bedrieglijke tong.' Op vergelijkbare wijze zeggen de spreuken van Salomo, 12:22: 'Leugenachtige lippen zijn een gruwel voor de Heer'. En Johannes 8:44-45 windt er geen doekjes om door te stellen dat 'liegen de taal van de duivel is'. De Talmoed zegt dat 'God elke zonde kan vergeven behalve wanneer iemand kwaadspreekt'. En drie maal per dag spreken strenge joden gebeden uit van stille devotie met de volgende woorden: 'O Heer, behoed mijn tong voor kwaad en

mijn lippen voor het spreken van bedrog. En laat mij geen aandacht schenken aan degenen die kwaad over mij spreken.'

Het joods-christendom is niet het enige geloof waarin de deugd van waarheid spreken wordt geprezen en men wordt gewaarschuwd voor de gevaren van liegen. Boeddhisten hebben het over de Vierde Leefregel, waarin onder andere het volgende staat: 'Ik volg de regel dat ik geen kwaad mag spreken, ... geen onwaarheden verkondig en altijd de waarheid zal spreken.' In de Dhammapada, een verzameling verzen van Boeddha, staat het volgende: 'Er is geen kwaad waar de leugenaar, die de waarheid met voeten heeft getreden en onverschillig is ten opzichte van anderen, niet toe in staat is.' Heilige Taoïstische geschriften benadrukken het belang van integriteit op het moment dat ze de volgende waarschuwing geven: 'Bevestig niet met je mond wat je hart verwerpt.' Op dezelfde manier staat in de Adi Granth, het heilige boek van de Sikhs te lezen: 'Oneerlijkheid bij zaken doen of het spreken van leugens zorgt voor innerlijke pijn.'

Zo hebben we ook de tien Yama's (wetten) van zelfbeheersing in het hindoeïsme. De tweede wet gaat over 'oprechtheid, om niet te liegen en beloften te breken, en om alleen dingen te zeggen die waar, vriendelijk, behulpzaam en noodzakelijk zijn.' Een van de Hindoegeschriften luidt: 'Alles wordt bepaald door spraak; spraak ligt ten grondslag aan alle dingen en vanuit spraak ontwikkelen zij zich. Daarom is degene die niet eerlijk is in zijn spraak, oneerlijk in alles. Ook in het confucianisme wordt aandacht besteed aan liegen, zoals Confucius zelf zegt in Gesprekken 2:22: 'Ik zie niet wat het nut van een man is, als zijn woorden niet kunnen worden vertrouwd.'

Ook in de islam is liegen, bedrog, hypocrisie en valse verklaringen afleggen verboden. De profeet Mohammed adviseerde moslims om eerlijk en oprecht te zijn. De volgende twee verzen uit de Koran gaan over liegen: 'Bedek de waarheid niet met onwaarheid, verberg de waarheid niet als je die kent.'(2:42) en 'Mogen elke verkondiger van onwaarheden rampspoed treffen' (45:7). Volgens de Koran geloven moslims dat de 'oprechtheid zal leiden tot vroomheid en dat vroomheid zal leiden tot het paradijs.'

Terwijl alle religies liegen en bedriegen verbieden of er op zijn minst voor waarschuwen, zijn er ook gevallen waarin het wordt geaccepteerd. In het judaïsme en het christendom bijvoorbeeld wordt liegen soms toegestaan omwille van het bewaren van de vrede of om iemand niet te beledigen. Volgens de joodse wet mag iemand onder bepaalde bijzondere omstandigheden liegen, bijvoorbeeld om iemand te troosten of wanneer de waarheid jouzelf of iemand anders schade kan berokkenen. Ook is het geoorloofd als je bescheiden en niet arrogant wilt overkomen, of als het gaat om betamelijkheid en je geen intieme details wilt delen, of als je je eigendom wilt beschermen. In het oude testament komen ten minste twee gevallen voor waarin liegen een positief effect heeft. In Exodus 1:15-21 vertellen Hebreeuwse vroedvrouwen de farao een leugen, waardoor de levens van vele Hebreeuwse baby's werden gered. Een ander geval is te lezen in Joshua 2:5 wanneer Rachab liegt om de Israëliëse spionnen te beschermen.

In de Islam is liegen toegestaan: a) in de strijd om je eigen leven te redden, b) om mensen met elkaar te verzoenen of c) om echtgenoot en echtgenote met elkaar te verzoenen. Hetzelfde geldt in het boeddhisme, maar om het uiten van een onwaarheid te voorkomen moedigen boeddhisten aan de vraag niet te beantwoorden, op een ander onderwerp over te gaan of te liegen door niet de hele waarheid te vertellen.

Wat bepaalde religies ook voorschrijven, er zijn momenten dat de menselijkheid voorgaat. Daarom is liegen vrijwel altijd geaccepteerd als daarmee mensenlevens kunnen worden gered. Tijdens de invasie van de nazi's in de Tweede Wereldoorlog logen zelfs de meest godsdienstige personen, waaronder priesters, nonnen en andere geestelijken, om anderen te beschermen en de levens van onschuldige mensen te redden. Ze verborgen hen in kerken, kloosters en huizen.

Hoofdstuk 2

De prijs van een leugen

Zoals we in het vorige hoofdstuk hebben gezien, zijn bepaalde leugens acceptabel. Andere zijn dat niet. Er zijn onverdraaglijke leugens en daden van bedrog die een verwoestende uitwerking hebben op de menselijke geest. Op het moment dat je ontdekt dat iemand tegen je heeft gelogen, is je reactie daarop afhankelijk van wie er tegen je loog, onder welke omstandigheden hij tegen je loog en zelfs hoe oud jij was toen je de leugen hoorde.

Tegen een kind liegen over het bestaan van de tandenfee en geld onder haar kussen leggen, zodat ze minder verdriet heeft van het verlies van haar tand, of tegen een kind liegen dat de kerstman bestaat zodat het de sfeer en de spanning van Kerstmis kan voelen, of een kind de halve waarheid vertellen over waar baby's vandaan komen, omdat het nog veel te jong is om het te begrijpen; dat zijn allemaal leugens die wij in onze moderne westerse cultuur vertellen. We kunnen ons niet voorstellen dat een kind blijvende negatieve gevolgen ondervindt van zo'n leugen. Tegen een kind liegen door belangrijke informatie achter te houden, zoals het feit dat het is geadopteerd, kan echter wel grote emotionele gevolgen hebben. Vaak kan een kind als het eenmaal volwassen is, zijn of haar ouders dat niet vergeven.

Wat jij zelf beschouwt als een leugentje om bestwil, zoals liegen over je leeftijd, kan door iemand anders als bedrog worden gezien. Voor iemand anders kan dat net zo erg zijn als ontdekken dat je nog steeds getrouwd bent en met je man en drie kinderen samenwoont, nadat je zelf had verteld dat je vrijgezel was en in je eentje

in een appartement woonde. Het hangt er dus helemaal vanaf hoe de ander de leugen ervaart en uitlegt. Wat voor de een helemaal niet zo'n probleem is kan voor de ander juist wel een probleem zijn. We ervaren leugens allemaal anders en reageren er ook verschillend op; het hangt af van onze eigen definitie van liegen, hoe ernstig de leugen is, wat voor soort leugen het is, hoe we zijn opgevoed, wat onze persoonlijke zienswijze is en wat wij zelf belangrijk vinden.

Beroemde leugenaars

Elke dag worden we overladen met verhalen van beroemdheden die leugens vertellen, van kleine leugentjes om bestwil tot niet zo fraaie leugens. Sommige beroemdheden beweren dat hun relatie nog steeds goed is, terwijl ze net bij hun advocaat vandaan komen en de scheidingspapieren hebben getekend. Andere beroemdheden liegen over de ruzies die ze hebben uitgevochten, of ze liegen over hun strakke fitnessregime en dieet, terwijl ze in werkelijkheid een liposuctiebehandeling of een maagverkleining hebben ondergaan. Er zijn ook beroemdheden die beweren dat ze veel fitnessen ter verklaring dat ze zo ontzettend dun zijn, maar later toegeven dat ze een eetstoornis hadden.

Anderen zullen sterk ontkennen dat ze te veel drinken of drugs gebruiken. En pas later, als er foto's van hen opduiken in afkickcentra, kom je erachter dat ze hebben gelogen. Heel soms geven ze in een talkshow hun drugs- en/of alcoholprobleem toe wanneer ze een boek of een film promoten. We vinden dat soort bedrog niet erg, omdat we begrijpen waarom een beroemdheid liegt over zijn gewicht of alcohol- en druggebruik. De meesten van ons begrijpen dat zo'n beroemdheid zich waarschijnlijk schaamde en er emotioneel gezien nog niet aan toe was om het probleem aan te pakken of er in het openbaar over te spreken.

Er zijn ook leugens die velen van ons wel erg vinden, met name bedriegen van de partner. Toen bekend werd dat Kristen Stewart, de beroemde ster uit de *Twilight*-serie, haar tegenspeler en geliefde Robert Pattinson bedroog met een producent, ontdekte ze heel

snel dat de woede van haar ooit zo trouwe fans wel erg ver kon gaan. De scherpe randjes gingen ervanaf toen ze zich ogenschijnlijk had verzoend met Pattinson en ze al knuffelend op de première van de film verschenen. Countryzangeres LeAnne Rimes heeft verklaard dat ze nog steeds negatieve reacties van haar fans krijgt, omdat ze heeft gelogen tegen haar ex-man en vreemdging met een getrouwde man, ook al is ze later met deze man getrouwd. Mensen vatten dit soort leugens persoonlijk op omdat ze zich kunnen inleven in de gevolgen ervan. Ze hebben misschien zelf in hun eigen leven de verwoestende pijn en ontwrichtende effecten van dergelijke leugens meegemaakt, toen iemand hen had bedrogen of hun grote liefde had afgepakt. Wanneer we geld betalen om mensen op het witte doek te zien of naar hun muziek te luisteren en ze bedriegen keer op keer andere mensen met harde leugens, dan vatten we dat vaak persoonlijk op. Opeens hebben wij geen respect meer voor die personen en voelen we niet langer de behoefte om hen of hun projecten te steunen.

Bij diverse beroemdheden hebben wij kunnen zien hoe continu liegen iemands leven kan verwoesten. Een extreem geval hiervan is actrice Lindsay Lohan. We hebben haar moeder en manager, Dina Lohan, voortdurend tegen de pers horen verklaren dat haar dochter nooit problemen heeft gehad en dat zij andere mensen verantwoordelijk hield voor de problemen van haar dochter (in plaats van dat ze keek naar haar eigen manier van opvoeden en haar neiging om met haar eigen dochter uitbundig te feesten). We hebben gezien hoe de ooit zo veelbelovende actrice herhaaldelijk over heel veel dingen heeft gelogen, zoals over 'nuchter' zijn, het stelen van een halsketting of het besturen van een auto die betrokken was geraakt bij een ongeluk, tot het liegen tegen de politie toen die dat ongeluk onderzocht. Op een gegeven moment werd Lindsay door de paparazzi op de gevoelige plaat vastgelegd toen ze aan het winkelen was in New York, terwijl ze had gezegd dat ze te ziek was om naar Los Angeles te vliegen om voor de rechtbank te verschijnen. Door haar leugens keerden niet alleen sommigen van haar fans zich tegen haar, zij vonden haar wellicht vooral zielig, maar ook een aantal

producenten die haar werk hadden kunnen bieden. Hoewel sommige producenten bereid zijn om haar een tweede kans te geven, hebben haar leugens nog steeds grote invloed op hoe er naar haar wordt gekeken.

Bedrog en misdaad uit passie

Niets is erger dan ontdekken dat iemand die je vertrouwt en van wie je houdt, tegen je heeft gelogen. Hoe meer je om die persoon geeft, des te sterker en rauwer je emoties zullen zijn. Dat kan zich uiten in geschokt en terneergeslagen zijn, maar ook in volledige verdoofdheid of blinde woede. Bedrog door een zakenpartner, echtgenoot of geliefde, met wie we onze allerdiepste gedachten en gevoelens hebben gedeeld en aan wie we ons leven en hart hebben toevertrouwd, heeft maar al te vaak van kalme, rustige, beheers- te en gezagsgetrouwe burgers, gewelddadige criminelen en zelfs moordenaars gemaakt.

Dat gebeurde ook met Clara Harris, een 45-jarige getrouwde tandarts en moeder van een tweeling. Zij en haar echtgenoot, David, een orthodontist, waren vooraanstaande leden van de gemeenschap in Houston en konden genieten van alle materiële voordelen en privileges die hun rijkdom hun verschaftte. Clara dacht dat ze een liefdevol en idyllisch huwelijk hadden – totdat ze David op een parkeerplaats zag met een andere vrouw. Deze rationele en normaal gesproken evenwichtige vrouw werd overmand door emoties en dacht niet na over de gevolgen van haar handelen. Ze kreeg een gevangenisstraf van twintig jaar, omdat ze meerdere malen met haar auto over haar echtgenoot was heen gereden, wat hem het leven had gekost.

In de Verenigde Staten claimt men vaak dat dergelijke misdaden uit passie werden gepleegd in een staat van ‘tijdelijke ontoerekeningsvatbaarheid’, een verdedigingsstrategie die voor het eerst in 1859 door congreslid Daniel Sickels in New York werd gebruikt, toen hij de minnaar van zijn echtgenote had gedood. Hoewel de woede van een bedrogen echtgenoot of minnaar vaak zo sterk is dat hij iemand lichamelijk letsel zou willen toebrengen, zijn de